

Nota

Merchtem, Mieregemstraat

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein</i>	<i>2</i>
2.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	<i>2</i>
2.3	<i>Impactbepaling</i>	<i>3</i>
2.4	<i>Bepalingen van de maatregelen.....</i>	<i>3</i>
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Merchtem, Mieregemstraat
Ligging	Mieregemstraat 108, gemeente Merchtem, provincie Vlaams-Brabant
Kadaster	Merchtem, Afdeling 2, Sectie K, Percelen 160E4, 160F2 (part), 160K5, 160L5, 160X5 en 160W6
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2024-0271
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (ID24726) ¹ Landschappelijk bodemonderzoek (2024B303) Verkenkend archeologisch booronderzoek (2024C128) Proefsleuvenonderzoek (2024C318)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteur	Alic-Jan Hellinx Caroline Dockx Jolien Vranken
Betrokken actoren	Yves Perdaen Toon De Herdt Arthur Nemry Melissa D'Haenens Benjamin Vergauwen
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	Ca. 5.087 m ²
Kartering gewestplan	Woongebieden

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen², tenzij anders vermeld.

¹ VANDERCRUYSEN 2023

² GEOPUNT VLAANDEREN 2024 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Uit het bureauonderzoek bleek dat de archeologische verwachting van het plangebied vrij hoog is en niet beperkt kan worden tot één periode. Het plangebied is landschappelijk gunstig gelegen: net iets hoger dan de depressie die de Grote Molenbeek creëerde en de ligging aan een baan welke Merchtem met Mollem (gehucht van Asse) sinds meerdere eeuwen verbond. Daarnaast wees het aantreffen van vondsten en sporen in de ruime omgeving op menselijke aanwezigheid. Op basis van de cartografische en orthografische bronnen kon worden vastgesteld dat het bodembestand binnen de contouren van het plangebied gedurende lange tijd onverstoord is gebleven. Vanaf het einde van de 19de eeuw verscheen voor het eerst bebouwing binnen het plangebied aan de straatzijde. Dit bleef beperkt tot een enkele of twee kleine woningen. In het midden van de 20ste eeuw breidde de bebouwing en verharding uit in het noordelijke deel van het plangebied, waar loodsen en/of serres werden ingepland. Het zuidelijk deel bleef onbebouwd. In 2018 werd het volledige plangebied ontmanteld, uitgezonderd een rijwoning aan de straatzijde. Vanaf dit moment bleef nagenoeg het volledige terrein braak.

De impact hiervan op het bodembestand werd bevestigd door het landschappelijk booronderzoek; er werd vastgesteld dat binnen het plangebied een Bt-horizont aanwezig is met daaronder zandige afzettingen. In het zuidelijke gedeelte is deze goed bewaard gebleven ten opzichte van het noordelijke gedeelte waar deze reeds deels verstoord en afgetopt werd. Bijgevolg was de kans om ruimtelijk intacte *in situ* vindplaatsen uit de steentijdperiode (voor het zuidelijk gedeelte) en archeologie in de vorm van grondsporen (voor het gehele plangebied) terug te vinden reëel. Het verkennend booronderzoek bracht echter slechts één aanwijzing voor een prehistorische aanwezigheid in het plangebied aan het licht. Daarenboven werden er in een andere boring ook twee fragmenten handgevormd aardewerk uit de metaaltijden aangetroffen, wat de aanwezigheid van een sporenvindplaats uit de metaaltijden deed vermoeden.

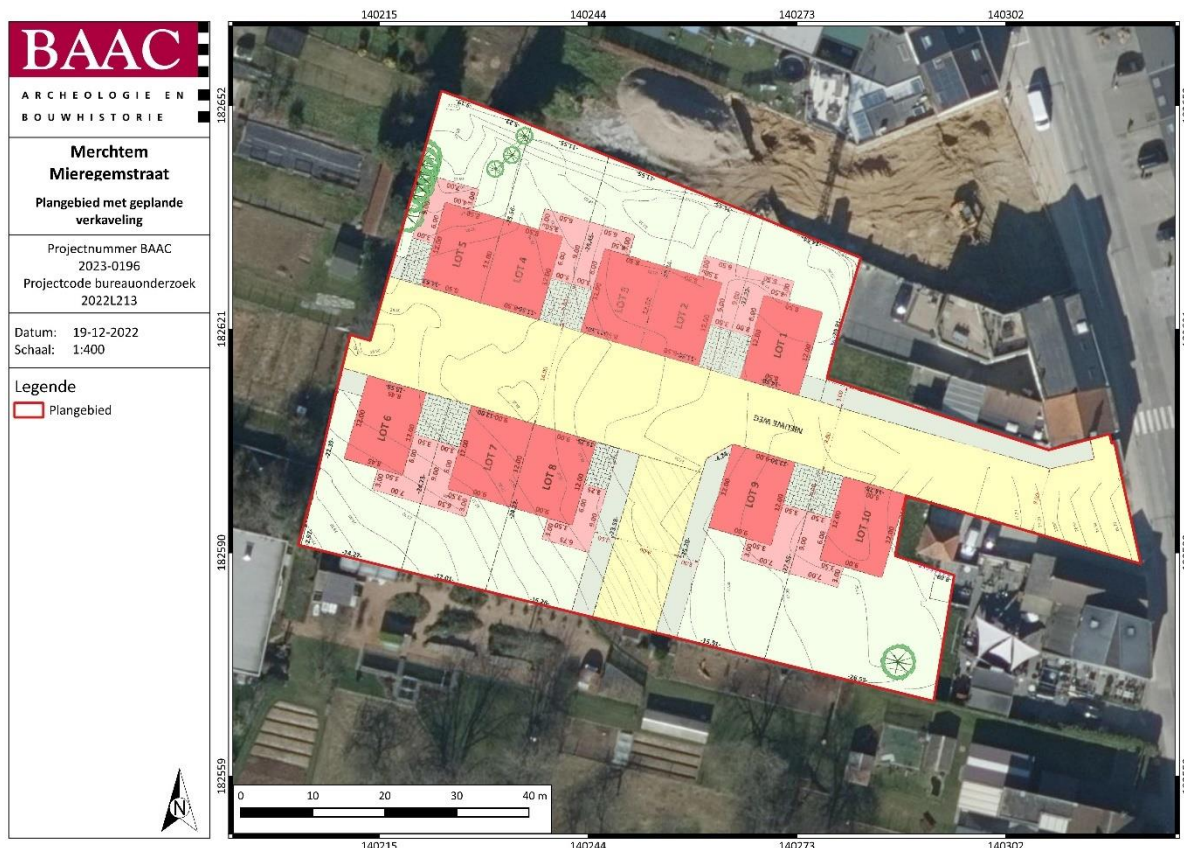
Deze waarnemingen met betrekking tot bodemgaafheid en sporenvindplaats uit de metaaltijden konden niet bevestigd worden door de resultaten van het proefsleuvenonderzoek. Er werd slechts één spoor van recente aard aangetroffen. Daarnaast bleek de B-horizont die tijdens het landschappelijk en verkennend booronderzoek herkend werd, eerder een Bw-horizont te zijn. Vermoedelijk heeft deze zich ter hoogte van de oorspronkelijke (verbrokkelde) B-horizont gevormd. Bijgevolg kan de bodem hier als sterk verweerd en gebioturbeerd beschouwd worden.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Gezien het feit dat bij het proefsleuvenonderzoek geen archeologisch relevante sporen werden aangetroffen, geen vondsten werden gedaan, de natuurlijke bodem sterk verweerd en gebioturbeerd is en omwille van de vele recente en diepgaande verstoringen in het noordelijk gedeelte, kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologisch relevante sporen en/of structuren binnen het plangebied zeer klein tot onbestaand is. Het aantreffen van *in situ* steentijdvindplaatsen, blijkt na het bestuderen van de bodemprofielen en de evaluatie van de bodembewaring eveneens zeer klein tot onbestaande. Het potentieel op kennisvermeerdering bij verder onderzoek binnen het terrein is zeer laag.

2.3 Impactbepaling

De opdrachtgever plant op het terrein een verkaveling. Aangezien het om een verkavelingsaanvraag gaat, wordt uitgegaan van een volledige versterking van het terrein binnen de contour van de verkaveling en is er bijgevolg een impact op het bodemarchief. De interne indeling van de verkaveling heeft geen invloed op deze impactanalyse.

Figuur 1: Plangebied met weergave te verkavelen gronden op meest recente orthofoto.³

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Het uitgevoerde vooronderzoek heeft zijn doelstelling, namelijk het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, bereikt. Tijdens het onderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.

De resultaten van het verkennend archeologisch booronderzoek (één vuursteenvondst) wezen op een mogelijke steentijdaanwezigheid in het plangebied. De bodembewaring kon bij de boringen echter niet altijd even goed ingeschat worden, wat vervolgens onderzocht werd met enkele bodemprofielen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Hieruit bleek dat de vuursteenvondst zich in een Bw-horizont situeert en mogelijk werd het via bioturbatie

³ VANDERCRUYSSSEN 2023

verplaatst. Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat de vuursteenvondst waarschijnlijk niet meer in situ bewaard is.

Het potentieel op kennisvermeerdering door verder onderzoek is bijgevolg zeer gering tot onbestaande, gelet op de verwerking en bioturbatie van de oorspronkelijke bodem. Bijgevolg wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd door BAAC Vlaanderen.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er voldoende informatie over de afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁴ is verder vooronderzoek niet aangewezen.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3